

Відділ освіти Зіньківської райдержадміністрації
Бірківська загальноосвітня школа
I-III ступенів імені І. А. Цюпи

С. І. Манойло

Екологічне виховання в школі

(добірка сценаріїв екологічних казок)

Бірки 2018

Схвалено педагогічною радою
Бірківської ЗОШ I-III ступенів
імені І. А. Цюпи
Протокол №4 від 14.12.2018 року

Світлана Іванівна Манойло

**Заступник директора школи з
навчально-виховної роботи,**

**вчитель початкових класів,
біології, хімії, музичного
мистецтва**

спеціаліст вищої категорії

стаж роботи – 27 років

З 2003 року я незмінний керівник екологічного театру «Паросток», який був неодноразовим призером районних та обласних конкурсів колективів екологічної просвіти. Гострим словом, драматичністю ролей, акторською майстерністю намагаємося донести до глядача важливість справи охорони довкілля, дати змогу зрозуміти, що збереження природи – справа всіх і кожного.

У своїй збірці пропоную вашій увазі сценарії виступів екологічного театру «Паросток» для різних вікових груп.

Мета збірки: навчити дбайливо ставитися до довкілля та виховувати почуття відповідальності у людей за живу природу.

Рекомендовано для керівників гуртків екологічної просвіти, класних керівників, педагогів-організаторів, заступників директорів шкіл з виховної роботи та всіх небайдужих до проблем взаємодії людини і навколишнього середовища.

ЗМІСТ

1. Передмова _____ 4
2. Сценарій виступу екологічної бригади «Природа просить:
«Захистіть мене!»» _____ 5-13
3. Сценарій виступу екологічного театру «Лісова казка»
(для учнів 8-11 класів) _____ 14-28
4. Сценарій виступу екологічного театру, екологічна казка «Лісові пригоди
Колобка» (для учнів 5-7 класів) _____ 29-42
5. Сценарій виступу екологічного театру, екологічна казка «Пригоди лісових
мешканців» (казка для учнів 1-4 класів) _____ 43-54
6. Сценарій виступу екологічної бригади
«Збережемо природу для нащадків» _____ 55-64
7. Сценарій виступу екологічного театру, екологічна казка «Пригоди у лісовій
школі» (казка для учнів 1-4 класів) _____ 65-78
8. Сценарій виступу екологічного театру, екологічна казка «Коза і купа козенят»
(казка для учнів 1-4 класів) _____ 79-94
9. Використані джерела _____ 95

Передмова

Екологічне виховання – важлива складова загальної середньої освіти й надзвичайно важливий чинник розвитку гуманістичного суспільства.

Людина і природа... Філософи, поети, художники усіх часів і народів віддавали данину цій вічній і актуальній темі. Та ніколи вона не стояла так гостро, як у наші дні, коли загроза екологічної кризи, а може й катастрофи, нависла над людством і проблема екологізації матеріальної й духовної діяльності людини стала життєвою необхідністю.

В Бірківській загальноосвітній школі I-III ступенів ім. І. А. Цюпи впродовж 13 років існує і активно працює екологічний театр «Паросток», незмінним керівником якого всі роки я була. Програма наших виступів різноманітна і охоплює різні грані екологічних проблем сучасності рідного краю. Мої вихованці закликають бачити і розуміти красу навколишнього середовища, формувати потребу не лише споглядати, а й бережливо ставитися до природи, охороняти й збагачувати її. Влучним словом, задушевною піснею ми намагаємося виховувати любов до рідної землі за допомогою розкриття краси навколишньої природи, почуття причетності до вирішення екологічних проблем.

У своїй збірці я представила сценарії виступів екологічного театру «Паросток» для різних вікових груп.

Мета збірки: навчити дбайливо ставитися до довкілля та виховувати почуття відповідальності у людей за живу природу.

Рекомендовано для керівників гуртків екологічної просвіти, класних керівників, педагогів-організаторів, заступників директорів шкіл з виховної роботи та всіх небайдужих до проблем взаємодії людини і навколишнього середовища.

Сценарій виступу екологічної бригади: «Природа просить: «Захистіть мене!»

- На сцені вас вітає радо

Наша шкільна агітбригада!

Бо зараз головне питання – екологічне виховання!

Сприятти здійсненню мети – планету Землю зберегти!

- Наш екогурток, значить, «Паросток» зветься,

Корінчики пустим до вашого серця.

Панове журі, балів ви не шкодуйте.

І посмішку щирю ви нам подаруйте.

- Ну, що ж, як-то кажуть – Будем знайомі!

- Спочатку наша прекрасна половина - наші квіточки, наші перлинки!

- Діана - єдина з нашої команди хто дружить з Ольгою.

- Настюша - найяскравіша перлина нашої команди.

- Леся... Ну коли вже на сцені Леська, дивитися слід тільки на неї.

Леся у нас красуня...

Вона може тільки мовчати.

- А ще в нашій команді є друзі не розлий-вода – Вован і Славон.

Вони дуже люблять тварин і взимку пташок підгодовують.

(вбігають хлопці)

- Славон, ворона їсти не хоче !

- А ти їй на очі надави, щоб вона рота роззявила.

- Мирон – відомий Дон Жуан. Ще зранку біля зінківських дівчат ніби приписаний.

- А ще він у нас людина слова.

А то, як кажуть, пацан сказав, пацан – зробив !

- Ось саме тому в нашій команді всі пацани тихі і мовчазні.

- Ну от, здається і все ! Не розумію, щось не так?
 - І познайомились, і привіталися, а журі не реагує .
 - Себто як?
 - Ну не аплодує і навіть не посміхається, а просто сидить і дивиться.
 - А, що на нас дивиться.
 - Ось вони ми.
 - І чого хтось не аплодує?
 - А хтось старався, тренувався, репетиції проводив.
 - І врешті-решт це комусь потрібно.
 - І нехай не думають, що ми запишалися.
 - Ми просто геніальні діти, які божественно виконують свою роботу.
- Адже світ такий різнобарвний.
- І для когось оберігати цей дивосвіт стало справою всього життя.

ПІСНЯ

- Увага! Оголошення!
- Свої двері всім бажаючим відчинила нова галерея образотворчих мистецтв.
- А до чого тут галерея?
- А до того, що це не проста галерея, а екологічна !

Всіх бажаючих запрошуємо пройти в першу залу, де виставлені зразки грецької міфології.

(На сцені Зевс, Посейдон та Аїд. В руках у Аїда глобус.)

Зевс

Це просто нахабство! Все над чим я так трудився, все під загрозою знищення.

А хто в цьому винен?

А хто?

Хто?

Невже не зрозуміло? То, над ким я трудився більше всього. Той, кого я зробив вінцем творіння – людина! Ось скажи, ти пам'ятаєш, який чудовий чистий небосхил я створив на другий день творіння?

Посейдон

О, так! Нічого зайвого, все так гармонійно: 1% кисню, 78% азоту і 1% інших благородних газів. А цей відмінний, якісний, міцний озоновий шар.

Зевс

Озоновий шар – це біль моєї душі. Щорічно, щорічно він виснажується на 1-2%. А ця діра над Антарктидою. *(бере у Аїда глобус і голку з ниткою)* Я штопаю її щодня. Я штопаю, а вона розпливається. А хто в цьому винен?

Хто в цьому винен?

Хто?

Людина винна!*(віддає глобус)* Спалоє всяку гидоту, викидає в атмосферу різну бридоту. Та я хіміком став, поки розібрався, в якому стані тепер схил небесний: хлор, свинець, мідь, цинк, ртуть і вся таблиця Менделєєва.

Посейдон

А отруйні гази?

Зевс

Щороку десятки тон чадного газу, оксидів сірки та азоту. Ви знаєте, що це за отрута? Ось скажіть ви результати чужої праці поважаєте?

- Звичайно, особливо твоєї .

- А ось люди не поважають. Цілий день створював твердиню земну, моря і ріки, трудився, не покладаючи рук, без обіду, а людина перетворює таку красу на звалище промислових відходів.

Армія найстрашніших ворогів збирається у повній тиші, і ніхто не стежить за їх небезпечною силою. У безлюдних місцях збираються загарбники, порівняно з якими Наполеон і Чінгісхан – безпорадні діти!

Ці місця називають сміттєзвалищами, а ім'я цих ворогів – сміття !

Скоро вся Земля буде належати тільки їм.

(танцюють завойовники : Амброзія, Бляшанка, Кульок)

Амброзія

А-а-а, я купила цю кофту спеціально для цієї вечірки! А ти просто навмисно обляпав якоюсь гидотою! Ох, яка я розлючена!

Бляшанка

Та я ж не думав, що хтось викинув пакет з кетчупом. Почекай, десь тут валявся «Тайд» - подвійна сила.

Кульок

Куди твоя подвійна сила на зелену Амброзію. Тут треба «Персіл» - зелене світло.

Амброзія

Ах! Я знову в центрі уваги! Вечірка врятована! Та не шкреби мене Кульок! У моїй роботі важливо, щоб шкіра була гладенька.

Бляшанка

А яка в тебе робота?

Амброзія

А пилок розсівати? А дихати людям не давати? Він не продається в магазині! Замовляйте тільки у нас на смітниках.

Кульок

А до чого тут гладенька шкіра?

Амброзія

А щоб такі як ти не чіплялися! Ти ж не можеш як нормальне сміття себе вести! Викинули тебе, то й лежи! Так ні! Він скрізь літає, за все чіпляється .

Бляшанка

Кайф! Життя стає цікавішим!

Амброзія

Фу! Ну чого ти так смердиш?

Кульок

Ти що, не почув! Відійди від дами, смердиш, як три в одному!

Бляшанка

Та не лайтеся ви! Ми стільки часу разом. Ми – бригада! Учора ми сказали собі - можемо, а сьогодні кажемо всім: «Треба, треба завоювати Землю!»

Зевс

Ви це чули? Ви це бачили? Та скоро вся Земля буде суцільне сміттєзвалище!

Посейдон

Але ж залишається іще вода – еліксир життя.

Зевс

Це вже не еліксир життя, це еліксир смерті!

Посейдон

В крайньому разі для тих, хто там живе.

Зевс

Ось ти знаєш, що таке нафта?

Аід

Ображаєш, начальник. Телевізор дивимось , газети читаємо. Нафта – це чорне золото. За неї, до речі, воюють.

Зевс

Тоді тим більше не зрозуміло, чому щороку мільйони тон нафти опиняються в океані. Я, між іншим, там нафти не передбачав, і риби під нафтовою плівкою жити не навчив.

Посейдон

Так, рибок шкода. Пташок різних, тваринок. Зникають всі!

(пісня)

- Шановні відвідувачі. Просимо вас пройти до наступної зали. Тут виставлені роботи місцевих художників- примітивістів.

(під народну музику виходять два лебеді)

1. Ти знаєш, чим довше я на цій картині сиджу, тим більше радію, що ми з тобою намальовані. Як подумаю, що в світі робиться, так трясє як у пропасниці. *(труситься)*
2. Не хитай картину! Хай і примітивний, а все ж таки витвір мистецтва. До речі, а ти пам'ятаєш тих справжніх лебеді, з яких нас з тобою малювали?
1. Звичайно, такі гарні, живі...плавали в Царівському озері. Дітки їх хлібом годували.

2. Так ось кажуть немає їх уже, одні ми, їх портрети залишилися.
Застрелили їх бракон'єри, а тоді ще ходили по селу продавали. *(плаче)*

1. Не плач, фарби розмажеш, картина цінність втратить.

2. А ти знаєш, нас уже в Червону книгу занесли.

1. Так, уже років двадцять назад.

2. Ось і добре. Дай Бог і живі лебеді на землі збережуться, а не лише ми з тобою, намальовані.

1. А давай нашу улюблену.

2. Давай. *(співають)*

- Тепер ви можете пройти до зали пейзажного живопису, де на полотнах зображені прекрасні куточки рідної природи.

(під мелодію пісні « Ой , на горі два дубки» виходять два дуби)

1. Як все-таки швидко летить час. Навіть не віриться, що ми з тобою тут ростимо більше двохсот років.

2. А пам'ятаєш, як ми колись були жолудями? Ніяких проблем в житті – поряд батько, дід, брати.

1. Так, велика у нас тоді була сім'я, не те, що зараз.

Залишилися тут удвох – останні із Могікан.

2. Останні із чого?

1. Ой, і неосвітчений же ти - дуб!

2. Сам дуб!

1. Я дуб освітчений. Регулярно читаю газети, які відпочиваючі розкидають. Ось ти, наприклад, знаєш, що таке парниковий ефект?

2. Про парники не знаю нічого, все життя у відкритому ґрунті росту.

1. Ну кажу ж – дуб! Парниковий ефект – це процес глобального потепління на землі і посилення аномалій клімату. І все через збільшення в атмосфері вуглекислого газу.

2. Ну ще б йому не збільшуватися: спалюють смітники та гори сухого листя все більше і більше, а нас, дерев, все менше і менше, до того ж

доводиться існувати в антисанітарних умовах: всі насмічують, але зате ніхто не прибирає.

1. Ой, дивись, діти з учителькою йдуть.
2. Може вирішили порядок тут навести?

Вчителька

Діти, ми з вами знаходимось у відомому колись урочищі Царівка, саме тут колись козаки прокопали підземний хід і втекли від царських військ. Раніше дубів тут було багато, а залишилося лише три .

Діти

А, чого три? Ми бачимо лише два.

Вчителька

А й справді, оце диво. Вчора ще було три, а сьогодні вже два. Ну та нехай. Головне, що дуби ще є! І їм по двісті п'ятдесят років. А ну, діти, хто мені відповість, чому потрібно берегти ліс ?

- Тому, що тут ми можемо палить вогнище!

- Але ліси зникають з такою швидкістю, що скоро ні з чого буде палить.

Вчителька

Молодці, діти, ви чудово все розумієте. Тепер, Вовочка, подивися - навколо гори сміття, що ти думаєш про це.

Вовочка

Органічні відходи можуть і повинні стати невичерпним джерелом альтернативної енергії. Біогаз, отриманий з них, може замінити собою кам'яне вугілля, нафту і навіть ядерне паливо.

Вчителька

Молодець, який розумний хлопчик. Діти! Наш обов'язок захистити дерева, що залишилися. Що ж ви стоїте, за роботу!

(хлопчики дістають молотки, гвіздки, таблички і йдуть до дубів)

ДУБИ

1. Ой, що це вони беруть?
2. Ой, а куди це вони йдуть?

Разом: Людочки, рятуйте!

(хлопчики прибивають табличку «Бережіть природу!»)

Діти

Ось тепер ми можемо повернутися до школи.

Дуби

1. Тепер ми схожі на ранених солдатів під час війни.

2. Ну, не кажи, тоді рани нам наносили вороги, а тепер - свої.

- А зараз просимо пройти всіх до зали портретного живопису. Перед вами портрети деяких чиновників по охороні навколишнього середовища. Усвідомлюючи той факт, що під їх керівництвом все, що вони охороняють приречене на загибель, ці люди – в чорному!

(під музику « Есмеральда» виходять троє в чорних окулярах і плащах, з чорними портфелями в руках)

- Час роботи нашої виставки на сьогодні закінченою. Маємо надію, що зустрінемося ще, адже в нашій експозиції ще багато актуальних полотен.

- Природа просить: «Захистіть мене!»

Не з хомута підкова, а з дуги ,

Усе на світі ясновидець бачить ...

Тоді виходять ріки з берегів,

Коли Нептун в своїм безсиллі плаче.

- В журбі зелений завмирає ліс,

Як бракон'єр націлиться у лося.

Благають верби сиві: «Зупинись»

Відвести чорну руку не вдалося.

- З морської піни (наче бірюза)

Вже не виходить юна Афродіта,-

Потвора у мазуті виповза,

Багном і тванню рясно оповита.

- Загроза в небі – в розпачі земне,

Тривожно стогнуть ріки, океани.

Природа просить: «Захистіть мене!»

В надії до людини руки тягне.

- Ми разом, і команда ми єдина.

- Від нас залежать на планеті зміни.

- Але нам скажуть: «Що ці учні зможуть?»

- Та завжди нам дорослі допоможуть.

- І зроблять це охоче, залюбки,

Бо з нами є у них тісні зв'язки.

- Заради неба, рік, землі і лісу,

Команда наша дійде до Грінпісу.

- І що ж тепер будемо робити?

- Я дума, що нам час збиратися додому.

- А я впевнений, що ця зустріч пройшла не марно, адже ми знайшли тут нових друзів і однодумців.

- Набули досвіду і захопилися новими ідеями.

- І дивлячись на товариство, яке зібралося в цій залі ми певні, що наша людяність пережене нашу технологію.

- Ми не знаємо, які політичні чи економічні системи виграють, яким шляхом ми підемо, але є одна найлюдяніша система – екологічна.

- Життя – це шанс, злови його!

- Життя – це краса, милуйся нею!

- Життя – цінність, цінуй його!

- Життя – це скарб, бережи його!

- Життя – це боротьба, почни її!

- Життя – це щастя, заслужи його!

Сценарій виступу екологічного театру.

“Лісова казка”

(казка для учнів 8-11 класів)

Дійові особи:

- Мавка лісова;	- Дуб;
- Мавка польова;	- Берізка;
- Лісовик;	- Пролісок;
- Хлопець;	- Фіалка;
- Вітровій;	- Бракон'єр.

(звучить пісня «Подольночка»)

Мавка

Ох, як я довго спала!

Лісовик

Довго, дочко!

Вже й сон-трава перецвітати стала.

От-от зозуленька і маслечко сколотить,

В червоні черевички убереться

І людям одмірятиме літа.

Вже з вирію поприлітали гості.

Он жовтими пушинками вже плавають

На чистім плесі каченята дикі.

Мавка

А хто мене збудив?

Лісовик

Либонь, весна.

Мавка

Весна ще так ніколи не співала,

Як от тепер. Чи то мені наснилось?

Ні... стій... Ба! Чуєш? То весна співає?

Туди я побіжу...

Лісовик

Не йди. То хлопець на сопілці грає.

Мавка

Який-бо ти, дідусю, став суворий!

Це ти мене отак держати будеш,

Як Водяник Русалку?

Лісовик

Ні, дитинко.

Я звикнув волю шанувати. Грайся з вітром,

Жартуй із Перелесником, як хочеш,

Всю силу лісову і водяну,

Гірську й повітряну приваб до себе,

Але минай людські стежки, дитино,

Бо там, де ходить воля, - там жура

Тягар свій носить. Обминай їх, доню:

Раз тільки ступиш – і пропала воля!

(виходить хлопець і хоче наточити з берези соку)

Мавка

Не руш! Не руш! Не риж! Не убивай!

Хлопець

Та що ти, дівчино? Чи я розбійник?

Я тільки хотів собі вточити соку з берези.

Мавка

Не точи! Це кров її.

Не пий же крові з сестроньки моєї!

Хлопець

Березу ти сестрою називаєш?

Хто ж ти така?

Мавка

Я - Мавка лісова.

Чи гарна ж я тобі?

Хлопець

Хіба я знаю?

Мавка

А хто ж те знає?

Хлопець

Ет, таке питаєш...

Мавка

Чому ж цього не можна
запитати?

Он бачиш, там питає Берізонька
пригожа:

«Чи я хороша?»

А Дуб відповідає в верховітті:

«Найкраща в світі!»

Дуб

Проснись, озвись, моя кохана,
Прийшла до нас нічна пора.

Берізка

Від срібних рос я ніби п'яна,

Душа від млості завмира.

Яка чудова щастя мить,

Поглянь, як місяць золотить,

Мої зелені, довгі коси,

Як заплітають срібні роси,

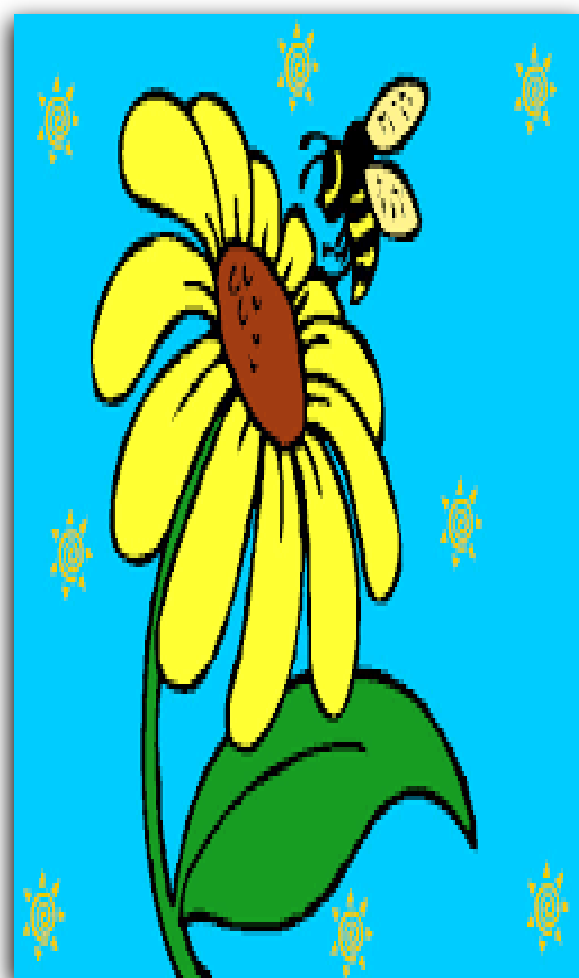
Перлисті, ніжні самоцвіти

В зелені віти осяйні.

І люблю так стоять мені,

Отут у парі із тобою,

Обнявшись гіллям над водою...

Дуб

Яка ж ти гарна в ніч казкову,
Моя красуне зеленава,
Я пригорну тебе шовкову,
Мою єдину ніжну паву...

Берізка

Хоч би ніхто нам не завадив
Відчути ласку і відраду.
В цю ніч сріблясту і святу,
Я щастям дихаю, расту...
Та я боюсь, боюся, любий,
Що зла сокира нас погубить.
Рубають, нищать ліс повсюди, -
І звідкіль знати лісорубам,
Що ми з тобою також люди,
Хоч зачаровані навік...

Дуб

Нас охоронить лісовик,
Від злого ока і напасті
Не дасть нам від сокири впасти.

Берізка

Боюся я , що він безсилий
Неначе птах старий, безкрилий...
О, люди, плем'я ненаситне,
Я беззахисна й тендітна,
Ви здавна з мене драли кору,
Варили дьоготь, пили соки.
Та рвалась я до неба вгору,
Немов лебідка білобока.
Тепер вам дьогтю і вугілля –

Уже замало... все під корінь,
Рубаєте, немов з похмілля,
Все чините собі на горе.
І нищите ви світ зелений,
Що породив вас на планеті,
Куди рветесь ви шаленні?
Про нас згадають лиш поети,
Які збагнули нашу мову у добрім слові.

Дуб

Ну, не тремти, не бійся, мила,
Доки над нами діють чари,
Стояти нам одвічно в парі
Всміхнись, білявко, стрепенись!
До мене гіллям пригорнись,
До тебе небо прихилю я,
Здійму я зірку з висоти,
І заквітчаю в твої коси
Небесні перла золоті.

Берізка

Спасибі, любий зелен-дубе
Тобі за перла і за ласку
Як жаль, що ця відходить мить,
Сюди, здається, хтось спішить...
Коротке наше раювання,
І знов задума і мовчання.

Хлопець

А я й не знав, що в них така розмова.
Я думав – дерево німе та й годі.

Мавка

Німого в лісі в нас нема нічого.

Хлопець

Ну, та й чудні ви отут у лісі!

Хто ж тобі мати, чи баба, чи вже як у вас зовуть?

Мавка

Мені здається часом, що верба,

Ота стара, сухенька – то матуся.

Вона мене на зиму прийняла

І порохом м'якеньким устелила для мене ложе.

(пісня «Вербонька»)

Хлопець

Ти плачеш, дівчино?

Мавка

Я не знаю нічого ніжного, окрім конвалії,

За те ж її сестрицею взиваю;

Але вона занадто вже сумна,

Така бліда, похила та журлива, -

Я часто плачу, дивлячись на неї.

От сон-траву не дуже я люблю – вона шорстка.

А ковила чогось мене лякає;

Вона й сама боїться – все тремтить.

Шафрани - ті поважні надто.

А рябчик, ряст, горицвіт – гордовиті.

А проліска хизується красою

Й байдуже їй усе на цьому світі.

Така, здається, й я була торік,

Але тепер мені чомусь те прикро...

Як добре зважити, то я у лісі зовсім не самотня.

Круг мене море чарівних весняних квітів.

Пролісок

Я – перша квіточка весни,
Я – пролісковий цвіт,
Я пережив зимові сні
І знов родивсь на світ.
Зелені рученьки мої
Листочками зовуть.
Я так люблю ліси й гаї
Живу я здавна тут.

Фіалка

А я фіалка синя з весняних оболонь.
Розлився по долині фіалковий вогонь.
Люблю я прохолоду
І вранішню росу.
Всі люблять мою вроду –
Фіалку лісову.

(звучить тривожна музика, вбігає бракон'єр і рве квіти)

Бракон'єр

Притомився, поки крав оцей товар.
Природа щедра – не полінуйся і візьми!
Ох і добрячий нині, бач, навар!
Ось підсніжничок біленький.
О, цикламен – душа весни!
А ось і пролісок синенький.
Диви! І рястик замашенький!
Скільки ж грошей!
Гривні, гривні, гривночки мої!
Мій омріяний навар.
Побіжу чимдуж продам,
бо вирує вже базар!

Мавка

Нащо йому весна крилата,
Яку він підло обікрав?
Хіба душа в нього багата,
Коли красу розпанахав?

Хлопець

З легенд прийшли всі первоцвіти.
Вони в легендах і цвітуть.
Весняні зорі ці перші квіти
У ваших душах хай живуть.
(вбігає Вітровій із Польовою Мавкою)

Вітровій

Ну от ми, сестро, й прилетіли,
Спочинь, голубонько моя,
Поглянь, як хороше в Запсіллі,
Яка он срібна течія...
Тобі води я роздобуду,
І спрагли освіжу я груди.
Або росиці назбираю
У цім чудовім соннім гаю,
На квітах й травах запашних...

Мавка

Спасибі, брате Вітровію,
Сумна у мене, друже, доля,
Я ледь не вмерла серед поля.
Самій аж страшно, як згадаю,
Немає тиші в нашім раю.
Вмира поезія і казка,
І ми, русалки, гнані й бідні,
Нікому більше не потрібні...

Вітровій

Не треба сліз, ані зітхання,
Ти не найперша й не остання.
Багато бачив я таких
В степах херсонських й на Волині...
Немає тиші на Україні .
І вам життя, на жаль, немає,
Бо все тече і все минає...

Мавка

Невже відійде все, загине,
Не буде й сліду на Україні
Від зелен-раю, і землю вкриють пожарища...
Жахливі, чорні.

Вітровій

Прогрес в залізних чоботищах
Ступа, мов привид по землі,
Вже скоро, мабуть, сили злі
Собі підкорять всю планету.
В задусі стане важко жить
Не тільки нам, а навіть людям.
Ковток води, а чи повітря,
Дорожчий стане за життя.
Таке чека нас майбуття,
Якщо не схаменуться люди.
Один мудрець сказав в натхненні:
«Краса врятує світ!»
А я йому скажу в отвiт:
«А хто ж спасе оту красу?»
Бо люди стали, мов шалені.

Мавка

Страшне ти говориш, Вітровію,

Хоч я не все те розумію.

Це ж самогубство...

Вітровій

Попий, Русалонько, роси,

І ласки в неба попроси,

Поспи, голубко, в синій тиші,

А я ще трохи політаю,

Тебе верхів ям заколишу

Та й сам на хмарі відпочину.

Мавка

(співає на мелодію «Вербової дощечки»)

Ой, одна я одна, ой, одна

Як волошка сумная, сумна.

Що родилась в житі, у житі

Із землі й блакиті, блакиті.

Де домівка моя, домівка

Степовая мрійна балка?

Не вернусь туди я, туди я

Бідолашна русалка, русалка.

Лісовик

Чи вчулося, чи справді наче,

Хтось плаче?

Ти звідки, дівко, узялася,

І чом сльозами залилася?

Мавка

Ой, леле, леленько, дідусю,

А ви, здається, лісовик?

Такий поважний, таємничий...

Лісовик

Для кого, може, й лісовик,

Але для декого – лісничий...

Мавка

А я Русалка – степова
Малою з голоду померла
В житах зелених на обніжку,
І обернулась в перепілку.
Хоч нині важко мені жити
Нема спокою нам у житті.
Бо скрізь в полях, де хліб росте,
Де зеленіє і цвіте червона рута,
Посіялась страшна отрута.
Степи від птаства опустіли...
А я із степу прилетіла
На крилах брата Вітровія.
Нема пристанища мені
Навіть в поганім бур'яні...
Жила на скіфсьнім городищі,
Та, ба, машини-страховища
Старі могили розорали,
І нас по світу розігнали.
Куди подітися не знаю...
Чи я живу, чи вже вмираю?

Лісовик

Гей, гей, Русалко безпритульна,
Немає тиші у степах.
І, мабуть, вже не буде,
Плюндрують все жаднющі люди.

Мавка

Так, так, дідусю...
Нема степів, немає тиші,

Не чуть ласкавої сопілки...
Вмирають дрофи, перепілки такі як я...
І жайвори, і зайченята,
За що на них така розплата?
І я не можу заступитись
За скривджених, бо я безсила,
Хоч покровителька була,
Всього, що у степу росло,
Цвіло, буяло і співало...

Лісовик

Ну, заспокойся, тонкосльоза,
Яку плаксиву маєш вдачу!
Біда навчить пристосування,
Хоч я з природи Лісовик,
Лісничий нині моє звання.
Природі вірно я служу,
Ліси від лиха бережу.
Як хочеш вижить —
пристосуйся,
До всіх напастей приготуйся,
Інакше прийде нам кінець.

Мавка Лісова

То що ж у світі нам робить,
Щоб це безумство зупинить?
Мені про це душа віщує.
Про це зозуля мені кує,
Сумні нам наклика літа, -
Впаде на землю чорнота.

Мавка Польова

А хто відстоїть наші квіти?

Хто луки захистить зелені

Від диму, чаду і вогню?

Хлопець

Весняні квіти...

Вони як усмішка привітна.

Як дотик сонечка, як казка.

Червона, жовта і блакитна.

Береза

І в кожній з них тепло і ласка.

Любов і ніжність струменіє,

Чарівність неповторне диво.

Мавка

І кожна квітка серце гріє.

Щоб на землі жилось щасливо.

(звучить пісня «Україна-дивосвіт»)

Лісовик

Я – лісу дух! Я захисник природи!

Звернутись хочу зараз до народу!

Гадаєте, що квітам не болять?

Гадаєте у трав немає серця?

Та чую я – з корінь до верховіть

Як бідне дерево так жадібно трясеться...

До себе вабить лісова краса,

Дерева небо прихиляють низько.

Радіє все.. Але я бачив сам,

Як гай ридав, як плакала берізка.

Від сліз отих так солодко було

Тим сокопивцям, що не знають жалю,

Що, позабувши про добро і зло,

Ножа встромляють в кору, наче жало.

- Природо! Матінко, природо! –
Всесильна, дужая і горда,
Ти хто єси?
Богиня, мати, а чи покритка?
Обитель дивної краси?

- Чи токовища для молотника? –
Який нещадно ціпом б'є, -
Тебе по ребрах, по обличчю, -
Отой хвалений будівничий,
Коваль майбуття, що кує
З твоїх заліз собі кайдани,
Що кровоточать твої рани...

- Природо, дужа і безсила,
Навіщо ти їх породила,
Отих учених мудраків?
Навіщо таїнства відкрила
Для божевільних маніяків.

- Природо, матінко природо!
Всесильна, мудрая і горда.
Ти вчаділа? Проснись, проснись!

- Громами грізно стрепенись!
Пошли на землю віші зливи,
Водою землю затопи, і всіх нечистих потопи!

- Щоб зникли бруд і блуд, і скверна,
Посій на землю чисті зерна,
Нехай оновиться планета
І молодого станеш ти,
Без лицемірства й суєти.

- Щоб знову стали чисті води
Й буйно зеленісті ліси, -

Вінцем у матері природи,

Вінцем щедроти і краси!

- І сотвори на білім світі

Всю твар: птахів і навіть змій,

Всі дерева і трави, й квіти,

Творить перевертнів не смій.

- Щоб не знущались над тобою,

Як нині кров із тебе п'ють,

Що все беруть у тебе з бою,

Тебе ж в кайдани закують.

- Природо! Хто ти є еси?

Богиня мудрості й краси,

- Землі своєї господиня,

- А чи безправная рабиня?

- Чому ж мовчиш? Відповідай! –

- Собі дорогу обирай –

- **Разом:** Ти що за Пекло? Чи за рай?

**СЦЕНАРІЙ ВИСТУПУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТЕАТРУ.
ЕКОЛОГІЧНА КАЗКА «ЛІСОВІ ПРИГОДИ КОЛОБКА»**

(казка для учнів 5-7 класів)

Дійові особи:

- Ведучі;	- Білка;
- Колобок;	- Вовк;
- Заєць;	- Кріт;
- Сова;	- Їжак.
- Лисиця;	

- Який сьогодні чудовий день! Так гарно, сонячно!

Прокидається дерево, оживає земля і ми потрапляємо в справжню Казку.

- Таке кажеш! Де ти Казку бачиш?

- А ти хіба не бачиш? Поглянь навколо себе - скрізь Казка – жива, чарівна, неповторна.

- Придивися до навколишнього світу, адже він казковий і незвичайний. Глянь, он квіточка цвіте, а он де метелик літає, а в небі пташечка співає. Усе прийшло у цей казковий світ, щоб жити.

Я гадаю, що сама Земля – це і є Казка!

Ти коли-небудь вночі дивився на небо?

- Ну, дивився. А що?

- А бачив там зірки?

- А ти знаєш серед них хоч одну планету, на якій є таке саме життя, як на нашій?

- Ні, але це ще нічого не означає. При чім тут Казка?

- Казка вже те, що ми з тобою з явилися на світ, щоб жити. Казкою є те, що світ наш такий розмаїтий і цікавий.

- Поглянь на наше довкілля. Яке це диво! Тут усе росте, цвіте, співає, розмовляє своєю мовою, відчуває... Це і є Казка.

- Спочило вже сонце на вітах,

Стулили пелюсточки квіти –

Година вечірня прийшла

І казку до нас принесла.

- Он місяць і зорі на небі,

То ж нам сумувати не треба,

Бо вже зачекалися маски –

Разом Давай, почнемо нашу казку.

(виходить Колобок, співає пісню)

Оце втекла я зранку з дому вже сама

Прийшла у ліс, та бачу, що нікого тут нема.

Чомусь насмічено і сумно все навкруг.

Де ж мій друг?

Звірята в лісі поховалися давно.

Я Колобок – тому мені не все одно.

Коли впізнає із звіряток хтось мене. О-є!

Колобок

Я веселий Колобок, по доріжці плиг та скок

зарум'янений бочок, по доріжці я кочуся

у пиллюці замащуся,

і ніхто не з'їсть дружочка

замазуру-колобочка.

- Що, лупоока, сидиш і нічого не бачиш? День – то не твій час.

Сова

- Я тебе, тістечко замурзане, нюхом чую. Але ще живи, я ще не голодна. Тут і без тебе їжі вистачало.

Колобок

- Хвалити Бога, погріюся на сонечку, бо ночі холодні.

Сова

- Кому холодні, а кому ні. Оце чую, ще хтось на нашу галявину чимчикує.

О, сірий! А що це ти такий обшарпаний? Опухлий весь. Оком нема куди кинути.

Вовк

- Одчепися, гидото, без тебе нудно...

Колобок

- Та ти, мабуть, не те щось з'їв.

Вовк

- А як ти здогадався?

Колобок

-Та я по очах твоїх бачу: печаль велика таїться в них..

Волк:

- Правду ти говориш, як у воду дивишся..

А що тут можна з'їсти? Все бридке і смердюче. Мені геть носа заклало. Я їсти хочу і в той самий час усе нутро вивертає від цієї їжі...

Колобок

- Так що ж трапилось?

Вовк

- Був я спритний і веселий, все бігав, сам їжу добував. А

Тепер подивись, що зі мною сталося: боки запали, в очах немає вогника

Навіть зубами не можу клацнути. А все через нього.

Сова

- Через кого?

Вовк:

- Та через ягня, яке нещодавно вкрав. Мабуть гуляло те ягня по полях, луках, де хімією все оброблене.

Колобок:

- Як так?

Вовк:

- Я його з'їв, кісточку обгриз. А тепер ось живіт зведе .

Лікуватись треба, бо помру.

Сова

- Та ти, мабуть, здохнеш скоро, сирій! *(сміється)*

Вовк

- Ах, ти, гадино, смерті моєї чекаєш! Та я спочатку скручу твою мерзотну голову!

Сова

- Пусти, пусти! Ти зіпсуєш мої дорогоцінні мізки.

Вовк

- Тю, мерзото, та вони в тебе вже зіпсовані.

Сова

- Боже, Боже правий, я ж тільки вчора тест на Айк'ю пройшла! Хто ж це так, що ж це таке?

Вовк

- Ти, мабуть, теж щось з'їла. Ха-ха-ха!

Колобок

Я веселий Колобок, по доріжці плиг та скок
зарум'янений бочок, по доріжці я кочуся
у пилюці замащуся, і ніхто не з'їсть дружочка
замазуру-колобочка.

(Виходить Зайчик і співає)

Заєць тач-та-ра-ра...

Ось я зайчик вам сіренький.

Зараз я такий хворенький -

Вушка, ніжки, хвостик - все болить.

Так люблю я поспівати,

Бігати і пустувати.

В лісі так прекрасно, друзі, жить.

Заєць тач-та-ра-ра...

Заєць

- А ні руш! ой-ой.

Колобок:

- Що з тобою, косий?

Заєць

- Це я косий? Косий той, хто зі мною злий жарт вчора зіграв..

Лежу, значить, відпочиваю. Раптом удар, ще раз удар: по голові, по вухах, по ногах. Скочив, дивлюсь навкруги – нічого не розумію. Раптом бачу, на галявині туристи по порожніх пляшках стріляють.

Колобок

- Ой, біда! А що ж було потім?

Заєць

- Що-що! Залишили після себе купи сміття, сіли в машини та й поїхали. Ой, лишенько, треба все це прибрати, а ти біжи далі.

Колобок

Я веселий Колобок, по доріжці плиг та скок
зарум'янений бочок, по доріжці я кочуся
у пилюці замащуся, і ніхто не з'їсть дружочка
замазуру-колобочка.

Білка

По доріжці йду Білочка сумна.

Залишилась я в лісі вже одна.

Приспів:

Ой, болить, ніженька болить.

Я прошу вас, люди добрі, захистіть!

Білка

- Ой, боляче, боляче!

Колобок

- Хто ти така, і чого тобі боляче?

Білка

Було нас безліч на землі
Любили пустувати вволю,
Але з появою людини,
Чимало стало нас в неволі.
Мій братик - «білка в колесі»,
А шуби носять із сестричок...
І друзів залишилось всіх
Краплиночка–спитай у птичок.
А я десь далі побіжу,
Свої я рани залижу.

Горобчик

- ...Ря...рятуйте...ря...ря...

Колобок

- О, птичка, Горобчик. Давай у неї запитаємо.

Сова

- Щось тут не те.

Колобок

- Та він іздох. Я вже й тепла не відчуваю.

Фу, від нього тхне отаким, як по всьому лісі! Це – отрута!

Сова

- Я викликаю 9-1-1, редуцентну службу. 9-1-1? Галявина В-7, передчасна загибель.

Жук-Гробарик

- 9-1-1 за викликом. Це він (*вказує на Колобка*) гине?

Колобок

- Та ти що, я ще живий.

Жук

- Щось вигляд у вас, шановний, як перед погібеллю.

Сова

- А я казала...

Жук

- То де покійник?

Сова

- Ось, це Горобчик.

Жук

- Та мені байдуже хто. Сьогодні все буде зроблено.

Сова

- Може, якось трохи вбік, щоб не посеред галявини?

Жук

- Не бачу різниці. Через місяць ніхто нічого не розпізнає на цьому місці.

(Колобок покотився далі)

Бачу наче Їжачка

Йде він дивною ходою

Ніг не чує під собою.

Весь облізлий і худий,

Хоч Їжак ще молодий.

Разом з ним йде кріт старий.

Невеселий, сумовитий,

Горем наче весь прибитий.

(Виходять Їжак і Кріт)

— Я тебе од самого полудня ждав,— Самому, знаєш, така нудьга. Мурахи — ті за роботою світа білого не бачать, все вештаються, як на пожежі. Та ще й дрібні вони дуже як для мене. Ти йому щось скажеш, а його й не видно. Хіба то балачка?! Павук, той усе мух виглядає... Заєць з білкою плачуть побиті. Обізватися ні до кого. А тебе нема й нема. Що ти там хоч робиш під землею?

— Риюся,— Домівку собі будував. Три поверхи вже вивів, тепер ще один треба.

— Як — три поверхи? — Хіба тобі просто нори мало?

— Мало,— Ноги, бач, у мене хоч і дуженькі — і то лиш передні, та не бистрі; очі недобачають; голок, як у тебе, немає... Отож і доводиться рити не одну нору, а багато і на кілька поверхів. Скажімо, пішов дощ — так і знай: нижній мій поверх залле. Пішов більший — і другий залле. Куди подітися? Тікаю на третій або ж на четвертий. А буває, Вужака вповзе. Ух!: — Очі світять, язик як голка... Правда, я йому теж пальця в рот не кладу, а поповоджу з поверху на поверх. В мене голова обертом іде, ну й він покрутиться!

— А як на останній поверх зажене, тоді як?

— Ніяк,— З останнього поверху вихід є.

— Хо-хо! Попалися б вони мені! —

— Хоч вуж, хоч гадюка. Я б їм показав!

— То ж тобі, у тебе оно голки які.— Ти за хвіст її вхопив і держиш, а вона хай собі колеться, доки сконає.

— Те-те,— І ти, бачу, мене за боягуза маєш. Вигадав хтось, що я зміїв за хвіст хапаю, і всі за ним слідом бовкають. А я, щоб ти знав, ніколи так не роблю. Я на них просто йду, грудьми, і хапаю не за хвіст, а за голову.

— Таж вони кусаються отрутно!

— Ай що? Мені після того тільки свербить трохи; отрута їхня мене не бере.

— А нашого брата все бере.

Народився маленьким я кротиком,

На пшеничному полі я жив,

Тільки раптом неждано-негадано

Біль якийсь мене оглушив.

В ґрунт постійно міндобрива сипали,

Вже нітратами вкрита земля.

І під добривами та пестицидами

Зникла нірка моя.

Я прийшов до вас, молю:

Не женітьви сироту,

Поможіть і порятуйте,

Від хвороби полікуйте,

Я від добрив і нітратів

Ледь життя своє не втратив.

Сова

- Що ж це робиться в нашому лісі?

Колобок

- Я ж кажу, що тут смертю пахне...

Сова

- Навіть і кроти, сердешні, страждають.

Колобок

Люди їх перестріляли,
З хутра шуб понашивали,
А живий хто залишився -
В зоопарку опинився.

Сова

Наче бачу я лисицю.
Вся обідрана, змарніла,
Хутро все на ній згоріло,
Хвіст обсмалений висить,
Вся від холоду тремтить.

Лисичка

Сонце сяяло не дуже,
Поголяти в ліс пішла.
Я стрибала по калюжах
І проблему тут знайшла.
І чого було бродити
В час вечірньої пори.
Всюду ходять бракон'єри – говори не говори.
Ой-йо-йо-йо-йой...
Браття – звірі, ви почуйте,
Від біди мене врятуйте!
Від пожежі ледь втекла.
Добре, що я вас знайшла.

Туристи якось в ліс прийшли,
Розклали вогнище вони,
Від вогнищ ліс почав палати,
І звірі мушили тікати.
Браконьєри нас полюють
У природі все руйнують.
Скільки знищено тварин –
Знає тільки Бог один.

Колобок

- Це не ліс, це шпиталь, це трупарк якийсь.

Сова

- Мре наро. Як мухи.

Сова

- А я бачу в залі якихось цікавих істот.

Колобок

- Так це ж ці двоногі звірі, що спаплюжили наш ліс.

Кріт

- Це вони не залишають нам ні землі, ні неба!

Білка

- Це вони мене, лісову красуню, зробили облізлою!

Вовк

- А мене – сірим вовчиськом. Ще й дітей своїх лякають.

Зайчик

- А мене зробили жалюгідним токсикоманом!

Лисиця

Від людей ми настраждались.

Скільки ж будуть зло робити?

В хащах, в лісі ми ховались

Більш нема нам де подітись.

Сова

- Ви що? Вони ж Гомо Сапієнс!

Їжак

- Які ж вони сапієнс? Копають могилу і собі, і нам!

1. Треба людство розбудити

Від байдужості і зла.

Щиру пісню відновити,

Щоб вона весну несла.

2. Треба душі освітити

Світлом радості й тепла,

Без гріхів на світі жити,

Щоб в серцях любов цвіла!

3. Треба гордощі забути,

Ненажерливість, брехню.

Заздрощі і злість — припнути,

Лінь, розпусту — до вогню!

4. Й зрозуміти, що людина —

Хоч розумна, та не цар!

А природи лиш частина,
Хоч чудовий має дар.

5. Розум — це велика сила,
Доброта й свята любов
Дасть людині дужі крила
Й до життя поверне знов

6. Те, що втратила бездумно:
І красу, і чистоту...
Жити треба всім розумно
І нести в світ доброту

7. Треба всіх розчаклувати,
Щоб байдужість відійшла.
Всім тепла по жменьці дати,
Щоб не стало в серці зла.

8. Й задрість, гордощі
пропали,
Лінь й розпушта зникли теж.
щоб всі, всі люди знали,
Що вони — природа теж.

9. Щоб покинули безділля і здоровими були.

Рідний край, своє довкілля -

Разом - Рятувати почали! (пісня «Квітка-душа»)

Сценарій виступу екологічного театру.
Екологічна казка «Пригоди лісових мешканців»
(казка для учнів 1-4 класів)

Дійові особи:

- Ворона-поштарка;	- Вовк;
- Умка;	- Баба Яга;
- Ведмедик;	- Туристи;
- Лисичка;	- Лісник.

Ворона-поштарка

Наліталась, дуже наморилась,

Бо так холодно і все білим снігом вкрилось.

А я із ранку й до смеркання

Розношу всілякі привітання,

Листи, посилки, телеграми,

Що давно блукають вже світами.

Ось і зараз принесла на цю галявину листа,

Бо адреса тут така: «Для ведмедика Мишка».

Здалеку примандрувало це малесеньке послання.

Аж від білого ведмедя привітання й побажання.

Під ялинкою барліг: носа ми сюди не пхаймо,

В сплячку зимною заліг тут із осені Михайло.

Що казати? Що робити?

Щоб його не розгнівити?

Бо листа щоб передати, треба його розбудити.

(співає)

У лісі, ой у темному

Де зайчики стрибають.

Де птахи перелітнії дзвіночками дзвенять.

У лісі, ой у темному сьогодні я блукаю

Щоб з братиком-ведмедиком

Удвох потанцювать.

А я скажу вам щиро.

Його я не боюсь.

Ведмідь – створіння миле.

Йому я посміхнусь.

Гей, чи вдома є тут хто, чи нема нікого?

Бо листа я принесла до цього барлога.

Спить, не чує, що гукаю.

Що ж робити? Я не знаю.

Хоч би хто тут допоміг докричатись в цей барліг.

Ворона

Стривай, Зайче, стривай, друже.

Стало важко мені дуже зараз пошту доставляти.

Нема кому й помагати.

Лисичка

Може я допоможу і ведмедя розбужу?

Гей-гей-гей, гав-гав-гав,

Прокидайся, чи ти вже встав?

Вовк

Дайте спробую і я.

Гей, ведмедю, уставай!

У-у, ау-ау – листа кому?

Розбужу і підніму.

Ворона

Досить одному тут вить,

Будем разом всі будить.

(співають)

Кажуть, що зимою всі ведмеді сплять

В теплому барлозі. Не ходять гулять.

Треба нам Михайла цього розбудить

І листа потрібно нам йому вручить.

Гей, Мишко, вставай скоріше

Як тебе нам розбудить.

І листа цього від Умки, як же нам тобі вручить.

Швидше, швидше прокидайся і з барлогу вилізай,

І листа цього від Умки ти скоріше прочитай.

Ведмедик

Дякую, що розбудили і листа мені вручили.

Я із Арктики листа з осені чекаю.

Зараз трохи придрімав, а чому не знаю.

Скільки там я подрімав, а ліс іншим зовсім став.

Ой, не можна мені спати. Треба друга виглядати.

В справах їде він сюди. Умка – друг мій дорогий.

Умка

Я вже тут, уже прийшов,
Ледве-ледве вас знайшов.
Бачу, холод тут .
Я до цього уже звик,
Бо для цього ж і зима.
А ялинки в нас нема.
Є і сніг, є і сніжинки.
Не ростуть лише ялинки.
У вас ялинок цілий ліс
Гарних, пишних дуже зріс.
Хоч однесеньку завзято
Прошу нам подарувати.

Лисичка

Ось, візьми собі оцю.

Ведмедик

Ні, живем тут з дятлом ми.
Краще ви оцю зрубайте.

Лисичка

Ні, оцю ось не чіпайте,
Бо моя нора отут.

Ведмедик

А мою, що під цією
Лігвом всі у нас зовуть.

А отам он білки дім,
Шестеро маляток в нім.
Там у їжака хатинка,
Де зелена ялинка.

Ворона

Тут ялинка – дім синички,
Там - у мене, ця – в лисички,
Під цією – в борсуків,
Тут – грибів-боровиків.

Умка

Я й не знаю, що казати.
Де ж мені ялинку взяти?

Мишко

Жаль будинки руйнувати
І красунь оцих рубати.
Хоч великий тут нас гурт,
Та зайшли в тупий ми кут.

Ворона

Друзі, тихенько. Сюди хтось наближається.
Чуєте, як ліс гуде.
Хтось страшний сюди їде.

(до лісу біжать туристи)

- У нашому класі всі люблять природу.
- Це точно.

- Ми її любимо більше за всіх.
- Я не знаю, хто ще так любить природу, як ми. Інші загони з чим підуть у ліс, з тим і прийдуть. А ми неодмінно щось принесемо.
- Або дерево зрубаємо, застромимо його перед наметом, і воно в нас днів три стоїть, як живе.
- Або гілок наламаємо – у нас тоді не намет виходить, а курінь.
- Ми всі разом любимо природу і кожен окремо.
- Ось Настя мурашок любить: вона завжди в лісі мурашники ворушить і розкидає, щоб їм тісно не було.
- А Женька – гнізда з дерев знімає і на землю кладе, пташенята тоді якщо і випадуть з гнізда, то нізащо не розіб'ються.
- А Андрій на деревах зарубки робить. Щоб білкам було зручніше лазити.
- Усі мешканці лісу нас вже помітили.
- Тільки ми у ліс, одразу такий галас навколо зчиняється!
- Птахи кричать!
- Миші пищать!
- Білки в нас горіхами кидаються.
- Словом усі дуже раді.
- Ну, а ми, звісно, ще більше стараємося.
- Е, щоб по-справжньому любити природу, треба бути мужньою людиною.
- Добряче нам дістається, але ніхто і не думає здаватися
- Усі ми ходимо в синяках і гулях. Нас так і називають «Зелені друзі».

- Ну, не знаю, щоб сталося з рідною природою, якби не було нас.
- До нас завтра лісничий прийде.
- І до нього дійшли чутки про нашу любов до природи.
- Мабуть, буде дякувати.
- З радощів ми увіткнули перед наметом три берізки.
- До однієї за мотузочку прив'язали їжачка.
- До другої - білку.
- До третьої – курку.
- Так от, щоб бути «зеленим другом», треба не тільки любити природу, а й знати її так добре, як ми.

(співають)

Довкілля в нас чарівне,

І світить сонце ясне,

Цвінуть каштани дивно

І всюди так прекрасно.

Трава зелена всюди

І квіти, наче диво,

Та щось багато бруду

І вже не так красиво.

Приспів:

Отут я господиня

І я отут живу.

Цукерки їм солодкі,

А фантики в траву.

Пляшки від кока-коли

Я принесла здаля.

Бо в лісі господиня

І це моя земля.

- Марино, а ти чого зажурилася ?
- А ти як думаєш? Поглянь навколо.
- Ну, і що ти побачив? Нічого не бачу такого, від чого може настрої зпсуватися. Чого носа повісила?
- А того, раптом побачила, якої шкоди ви завдаєте довкіллю, що ви коїте. Тобі не здається?
- Ні, їй не здається. А коли щось і здається, то вона хреститься, так її бабуся вчила. А тебе ні?
- Та ви погляньте навкруги, погляньте.
- А вчора ти нічого не бачила, як з нами літачки пускала, пляшки кидала на дальність. Вчора ти була сліпа, як кошеня. А сьогодні прозріла. То куди подінеш свою пляшечку?
- А вона її в кишеню покладе, а потім здасть.
- А, може, в неї температура?
- О. я знаю, у неї третє око відкрилося. Вона прозріла, генієм стала.
- Та ви не смійтеся. Я й справді якось, раптом, побачила як ми псуємо навколишній світ і мені стало соромно і за себе, і за вас.
- А перед ким соромно? Перед їжачком?
- Може, перед мурашкою?

- Ні, перед гусінню. Ось яка вона оката. Очі в неї, як блюдця.
Вона все бачить.

(влітає Баба Яга)

Гей, ви, герої липові. Ану припиніть це неподобство, а не то я вас зараз...
Навіть і не придумаю, що з вами зроблю. Що то ви показалися, чи своєї кока-
коли обпилися, що подурманіло в ваших головах. Такого ще ні одна жива
істота не робила в моєму лісі, як ви.

(діти починають ворушитися)

Цить, і не ворушись, бо ти мене знаєш. Вас же дома не б'ють, не лають, слова
поганого не кажуть. Бо всі ж виконують Конвенцію про захист дітей, щоб не
скривдити своє чадо. А я, сажем так, ту конвенцію не читала і в очі не бачила.
І маю повне право свій рідний ліс захищати, а ви мені ліс зіпсували,
засмітили. Доки таке буде тривати? Я вас всіх порішу, зварю, засмажу... Фе,
таку гидоту і їсти ніхто не захоче. Ви ж злістю отруєні, ви гіркі, як полин, від
дурних звичок, ви ж солоні від поганих слів. Та що мені з вами робити? А ось
що! Придумала! Я переключу свою мітлу на господарський режим і хай
прибирають мій ліс. А кому мітли не вистачить, хай руками, руками гребе.
Ну, поїхали!

(Танок-прибирання)

Ворона

Ой, як добре , друзі, стало,

Що бузувірів цих не стало.

Лисичка

Вправно їх Яга провчила,

Працювати їх навчила.

Умка

Довго, мабуть, цю науку будуть пам'ятати.

Кожну пташку, кожну квітку будуть шанувати.

Мишко

Друзі, лісом хтось іде, щось під ніс собі гуде.

Вовк

Впізнаю лісовика я звідси.

Це іде до нас він звісно.

Лисичка

Лісовиче, допоможіть.

Лісовик

Що тут сталося, кажіть!

Мишко

Просим всі для Умки ялинку в подарунок.

Вовк

Жаль ялинку нам рубати, підкажи, як нам діяти?

Лісовик

Та питання це просте – хай ялиночка росте.

А оця ось - синтетична, гарна буде і Арктична.

Не страшна їй хуртовина, адже штучна ця ялина.

Швидше її забирай, та додому вирушай.

Я – лісу дух! Я захисник природи!

Звернутись хочу зараз до народу!

Гадаєте, деревам не болить?

Гадаєте в дерев немає серця?

Та чую я – з корінь до верховіть

Як бідне дерево так жадібно трясеться...

До себе вабить лісова краса,

Дерева небо прихиляють низько.

Радіє все.. Але я бачив сам,

Як гай ридав, як плакала берізка.

Від сліз отих так солодко було

Тим сокопивцям, що не знають жалю,

Що, позабувши про добро і зло,

Ножа встромляють в кору, наче жало.

- А ми хочемо всім сказати:

- Часу не трать,

А з юних літ бери собі за звичай

Птахам, звірятам, квітам помагати.

- Скажу я вам від імені синички,

Що стукає голодна у вікно,

Що треба виставлять їй годівнички,

Де насипать насіння і зерно.

- А я скажу від імені лелеки ,

Що мирно походжає по лугах,

Які його чекають небезпеки,

Як ловить жаб в забруднених річках.

- Та захистить себе не має змоги

Ні птах, ні звір. Хто їх врятує, хто ?

(співають)

А у нас у лісі чисто і гарненько,
Звірі всі веселі, сосни зелененькі.
Стигли полунички, мов рожеві щічки,
І немов дзвіночки – пташині голосочки.
Безладу і галасу більше тут не буде,
Злагода та радість будуть в лісі всюди
Весело тут житимуть білочки й зайчата,
Бо таких малесеньких треба захищати

Сценарій виступу екологічної бригади: «Збережемо красу природи для нащадків»

- Увага! Увага !
 - Всім службам місцевого телебачення приготуватись до прямого ефіру!
 - Апаратна?
 - У апарата!
 - Звук?
 - Чую!
 - Світло?
 - Бачу!
 - Настрій?
 - Відчуваємо!
-
- Розпочинаємо трансляцію телевізійного каналу учнівського об'єднання Бірківської загальноосвітньої школи. Шановні глядачі, ви побачите пряме включення екстреного засідання центру «Еко». На передовій лінії – «Екологічна варта».
 - Шановні природолюби, ми зібралися, щоб обговорити гострі екологічні проблеми рідного краю.
 - Що, на вашу думку, завдає найбільшої шкоди природі – нашому спільному дому?
 - Бездумна цивілізація!
 - Всім!
 - Хто природу оберігає!
 - Всім!

- Хто її шанує і поважає!
- Ми – юні охоронці природи.
- Шлемо вітання своє!
- Вас вітає радо екологічна агітбригада:
- «Паросток»!
- Наш девіз:
- «Збережемо красу природи для нащадків!»
- Ось такий ми народ рішучий,

І хочемо вам сказати.

Що землю від забруднення і вимирання

- Будемо ми рятувати!

(пісня)

- О Земле рідна! Боляче душі
- За ту збіднілу Фауну і Флору.
- І сором задушевних тих сліпців,
- Що нівечать безцінну твою вроду.
- Сліпців, котрі не втямили азів,
- Що справжнє щастя – в килимах із квітів.
- У сріблі рос, у золоті хлібів,
- У кришталях джерелець срібних.
- І таким дивом природи є Бірківські ліси.
 - Але зараз у нас маса екологічних проблем.
 - Господарювання людини продовжується:
 - Велика вирубка лісів!

- Знищення мурашників!
- А це призводить до порушень в екосистемі.
- Через мисливські полювання все менше стає звірів в наших лісах!
- Витоптано, зірвано, знищено великі території первоцвіту!
- Зупинімось!
- Останній є шанс!
- Оглянімось!
- Благаємо вас!

Ця планета не тільки для нас!

(виходять три мисливці)

- 1 –й. Йду я, значить, лісом, а на мене з кущів – вовцюга. Паща – от! Очищі палають .
- 2 –й. Ну ти й сказав.
- 1-й. Чого ти .
- 2-й. Та тому що вовків у наших лісах вже років з нанадцять як винищили .
- 1-й. Ну та це й не вовк. Та я згадав, то ж лисиця була... Точно! Руда така, хвостиком туди-сюди. Я її на мушку і взяв.
- 2-й. Ой, не можу, де ти міг лисицю бачити? Заговорюватися почав.
- 3-й. Ну, що ти до нього причепився? Людина він чутлива, може, на малюнку в дитинстві й побачив.
- 2-й. Слухай! А може, ти зоопарк з лісом переплутав?
- 1-й. Нічого я не переплутав.

- 2-й. Ось у зоопарку тварини ще є, а в нашому лісі із тваринного світу самі туристи залишилися.
- 1-й. Можливо я в темряві й не розібрав чого. О, слухай, так то не лисиця була, а цей. Як його... з вухами, все від вовка біга...
- 2-й. Заєць, чи що?
- 3-й. Не слухай його. Це він з мультиком переплутав. Правда?
- 2-й. Добре, не сварімося. Краще порадіємо за тих тварин, які від нас, людей, схоронилися. Дай їм, Боже, довгих років і гарного потомства.
- 1-й. А я й рушницю із собою не ношу - один чохол задля виду. А так, ходжу собі лісом, мрію, повітрям дихаю.
- 2-й. Ой, гляньте, та невже заєць пробіг? Вухастий такий!
- 3-й. Ну ось, буде тепер про що розказувати.

(СЦЕНКА 1)

ВОНА. Ей, гляньте, яка краса! Квіти цвітуть, ягоди досягають, метелики літають. А запах – «Шанель №5»! Так ти подаруєш мені найкращу квітку?

ВІН. Та що там квітку! Я зараз тобі притягну цілий оберемок.

ВОНА. А я їх до кошика складу.

ВІН А я поки що тут футбольний матч влаштую. Пас! Гол!

ВОНА Е, дивись, яка пташка! Клас! Ніхто не повірить.

ВІН Давай зіб'єм.

ВОНА Діставай рогатку.

ВІН *(цілиться)*

1 еколог Зупиніться!

ВОНА Ой, хто це?

ЕКОЛОГИ Ми – екологічна варта!

ВІН В чому справа? Ми що, зайшли на вашу територію?

2 еколог Ви порушили правила поведінки у природі .

ВОНА Які це?

1 еколог Правило 1-е. Не слід рвати багато квітів у лісі, не можна виривати їх з корінням, забороняється рвати квіти, занесені до Червоної книги.

2 еколог Правило 2-е. Ігри слід влаштовувати тільки в місцях, спеціально для цього призначених, а ні в якому разі не там, де ростуть квіти і ягоди.

3 еколог Правило 3-є. Забороняється нищити тварин!

ВІН Ми зрозуміли свої помилки.

ВОНА Такого більше не повториться!

(Ведучі)

- Учні Бірківської школи активно співпрацюють з лісництвом: збирають насіння, висаджують саджанці дерев, проводять догляд за ними. Є активними учасниками операції «До чистих джерел», «Парки – легені міст і сіл», «Птах року», «Годівничка», «Рослини – рятівники від радіації».
- Уже стало доброю традицією напередодні Дня працівника лісу підбивати підсумки нашої роботи.
- Тільки протягом року за участю школярів посаджено ліс на площі 3 га та прополено молодняку на площі 5 га.
- Зібрано 250 кг насіння лісокультур.
- Виготовлено і розвішано 100 шпаківень і 30 годівниць.

- Поряд з школою зеленіє молодою паростю парк ім. І. С. Алтина.
- Саме Ілля Савич Алтин – спеціаліст –лісомеліоратор з Маріуполя – створив Бірківські ліси.
 - Чисельні піщані пустирі Зіньківського повіту, названі пізніше «Шишацькою ареною», простяглись вздовж лівого берега річки Грунь-Ташань на відстані 85 км.
 - Суховії та пилові бурі були справжнім лихом тутешніх мешканців.
 - Відгриміла перша світова війна, а згодом і громадянська.
 - В 1922 р Ілля Савич очолив Зіньківську лісомеліоративну діяльність, а після утворення Зіньківського рай лісгоспу, який охопив територію чотирьох районів: (Зіньківського, Шишацького, Опішнянського і Груньського) – Зіньківське лісництво.
 - Ілля Алтин приймає участь у розробці ідей і плану заліснення сипучих пісків і безпосередньо втілює їх у життя.
 - Під його керівництвом щорічно висаджується 400-600 га лісу на пісках та яругах, із Бірок до Романівни прокопується нове русло річки Грунь-Ташань.
 - Своєю невгамовною енергією цей чоловік заохочував людей перетворювати заболочені місця у нове русло річки, а сипучі піски – в ліс.
 - Він був людиною великої душі, справжнім фанатом своєї справи.
 - А природа – храмом і оберегом душі.
 - Юні екологи проводять семінарські заняття, екскурсії, свята .
 - Отож, ситуацію в природі можна змінити на краще?

- Можна! Якщо діяти разом!

(СЦЕНКА 2)

ВІН Ох і морока – каністра протікає, мало весь бензин не вилився.

ВОНА То кинь її! А що з мотоциклом?

ВІН Певно, мотор несправний – бачиш, слід тягнеться. Мазут.

ВОНА Фу, який чад, дим стовпом...А сморід!

ВІН Нічого, зараз буде все о'кей! *(черкає сірники)*

1 еколог Негайно зупиніться!

ВІН Ой, хто це?

ЕКОЛОГИ Ми – вартові природи!

ВІН Оце так влипли!

ВОНА А що, власне сталося?

2 еколог Ви порушили правила поведінки у природі!

ВОНА Які ще правила?

1 еколог Правило 1-е. Заборонено заїжджати власним транспортом вглиб лісу.

2 еколог Правило 2-е. Не можна отруювати навколишнє середовище.

3 еколог Правило 3-є. Не можна виливати горючі речовини і запалювати їх у лісі.

ВОНА Вибачте, ми не подумали, що це серйозно.

1 еколог У природі все серйозно.

2 еколог Даємо вам ще один шанс!

(Ведучі) В умовах забруднення навколишнього середовища загибель живої природи стала першою проблемою сьогоднішнього дня.

- І якщо людина не потурбується про майбутнє землі, то хто?
- Пам'ятайте!
- Кожну годину на нашій планеті:
- 1700 акрів землі стає пустелею!
- 55 чоловік отруюються й гинуть від пестицидів та хімічних речовин!
- 1000 чоловік вмирає від отруєння водою!
- Пам'ятайте!
- Кожну хвилину на нашій планеті :
- Знищується 50 т ґрунту через неправильне його використання!
- Знищується 51 акр тропічних лісів!
- Виділяється 1200 т вуглекислого газу!
- Ми хочемо зберегти природу!
- Ми хочемо діяти разом!
- Пліч-о-пліч! Злагоджено і рішуче!
- Ми готові до таких дій, керуючись екологічним законодавством України, Конституцією нашої держави!

(СЦЕНКА 3)

ВІН *(з динамітом)* Рибку глушити будемо!

ВОНА Почекай, спочатку сміття в річку викинемо!

ВОНА Кльовий пікнічок влаштуємо! Запальничку взяв?

ВІН Кілограм тротилу – й на весь ліс гримоне!

ВОНА А ми тоді найбільшу підберем – і на юшку! Смакота! ..Ну, чого чекаєш? Зривай!

ВІН *(запалює запальничку)* Айн момент!

ЕКОЛОГИ Стійте люди!

ВІН Оце так штука Хто ви?

ВОНА Ми...ми нічого, ми тільки рибки хотіли взяти...

1 еколог Ви порушили правила поведінки в природі!

ВОНА А які? Ми щось про них нічого не чули. Правда?

2 еколог Правило 1-е. Не можна засмічувати водойми.

3 еколог Правило 2-е. Заборонено глушити рибу динамітом.

ВІН Ми розкаюємось.

ВОНА Вибачте нас!

1 еколог Що ж, даємо вам останній шанс!

- А ми хочемо всім сказати:

- Часу не трать,

А з юних літ бери собі за звичай

Птахам, звірятам, квітам помагати.

- Скажу я вам від імені синички,

Що стукає голодна у вікно,

Що треба виставлять їй годівнички,

Де насипать насіння і зерно.

- А я скажу від імені лелеки,

Що мирно походить по лугах,

Які його чекають небезпеки,

Як ловить жаб в забруднених річках.

- Та захистить себе не має змоги

Ні птах, ні звір. Хто їх врятує, хто?

- Люди, схаменіться!
- До миру кличе вас!
- «Паросток»
- Пам'ятайте, Земля належить не нам!
- Ми належимо Землі!
- Пропонуємо:
- Надати збереженню і відновленню лісів пріоритетного значення!
- Висаджувати зелені насадження!
- Разом із лісництвом охороняти флору і фауну рідного краю!
- Любити землю завжди будем ми,
Посадимо ми сад, чи дерево, чи квіти.
- А для птахів ми зробимо житло,
Щоб з вирію вертались до нас жити.
- Прости нас, Земле,
Нас, людей століття,
Яке надбало стільки лиходій.
- Прости нас, Земле,
Бо голова всьому живому – ТИ!
- Ніщо готове не впаде нам з неба,
Працюйте, не шкодуючи зусиль.
А ще умійте, друзі, там де треба.
- Разом - Природу рідну берегти!**

Сценарій виступу екологічного театру

Казка «Пригоди у лісовій школі»

(для учнів 1-4 класів)

Дійові особи:

- Сорока;	- Зіна Бебешко
(козеня);
- Мишко Ведмеденко
(ведмедик);	- Хрюша Кабанюк
(свинка);
- Вірочка Вивірчук
(білочка);	- Рудик Лисовенко
(лисеня);
- Кося Вухань
(зайчик);	- Вовчик Вовченко
(вовченя).
- Соня Лось
(лосеня);	

СОРОКА

Наліталась, дуже наморилась,

І страшно дуже, в лісі щось не те зробилось.

Бо із ранку й до смеркання

Чути пилок тут дзижчання.

Вже пеньки і тут, і там.

Гілки, мотлох, всякий хлам.

А я ось зараз принесла на цю дивну галявину листа,

Бо доставка термінова для учнів Лісової школи,

Сюди примандрувало це малесеньке послання,

Від Бурмила Михайловича (Директора) настанови й побажання.

Він лінійку терміново просить тут зібрати.

Й на лінійку термінову всіх звірят скликати.

Під ялинкою барліг, носа ми сюди не пхаймо,

В сплячку зимною заліг тут із осені Ведмеденко Михайло.

Дуже чемний він студент, в лісовій школі – Президент!

Що казати? Що робити?

Щоб його не розгнівити?

Бо листа щоб передати, треба його розбудити.

(співає)

У лісі, ой у темному

Вже зайці не стрибають.

І птахи перелітні дзвінками не дзвенять.

У лісі, ой у темному сьогодні я блукаю

Щоб братику-ведмедику

Важливу річ сказати.

А я скажу вам щиро.

Я плачу, не сміюсь.

У лісі страшно й дивно.

Тому я тут боюсь.

Гей, чи вдома є тут хто, чи нема нікого?

Бо листа я принесла до цього барлога.

Спить, не чує, що гукаю.

Що ж робити? Я не знаю.

Хоч би хто тут допоміг докричатись в цей барліг.

- Ой, Кося Вухань!

Стривай, Косю, стривай, друже.

Щось навколо дивне дуже.

Природу треба рятувати.

Нема кому й помагати.

КОСЯ

Он де Вірочка іде й Хрюшу Кабанюк веде.

Вовчик он біжить Вовченко, а з ним Лисик Лисовенко.

Може я допоможу і ведмедя розбужу?

Гей, Мишко, поки б ти спав?

Прокидайся, чи ти вже встав?

ВОВЧИК Дайте спробую і я.

Гей, ведмедю, уставай!

У-у, ау-ау – листа кому?

Розбужу і підніму.

ВІРОЧКА Досить одному тут вить,

Будем разом всі будить.

(співають)

Кажуть, що зимою всі ведмеді сплять

В теплому барлозі, не ходять гулять.

Треба нам Михайла цього розбудить

І листа потрібно нам йому вручить.

Гей, Мишко, вставай скоріше

Як тебе нам розбудить.

І листа ось терміново, як же нам тобі вручить.

Швидше, швидше прокидайся і з барлогу виліжай,

І листа цього ти швидше, ти скоріше прочитай.

МИШКО Що за звірі тут снують й виспатися не дають?

ХРЮША А ну швидше ти вставай і листа цього читай!

ЧИТАЄ МИШКО

ТЕРМІНОВО! ТЕРМІНОВО! СКЛИКАЙТЕ УСІХ ЗВІРЯТ!

Рятуйте наш ліс від винищування!

Дякую, що розбудили і листа мені вручили.

МИШКО Гей, Сороко- білобоко, даром ти тут не літай.

На лінійку термінову звірів наших всіх скликай!

- **СОРОКА** Зараз буду всіх збирати,

Що робити, ліс – наш дім.

Якось треба виживати

Разом нам у домі цім.

Сос, скоріше поспішайте

І довкілля ви спасайте!!!

(пісня)

В лісі школа для усіх звіряток є,

Затишні класи гарне навчання.

А лінійка всіх до купи згукує,

Важливі розглядає питання.

П-в

А лінійка, це лінійка – 2 р.

Як завжди, що понеділка.

Ліні, ліні, ліні, ліні, лінійка.

МИШКО РОБИТЬ ПЕРЕКЛИЧКУ

- Кося Вухань.
- Є.
- Вірочка Вивірчук.
- Я.
- Рудик Лисовенко, Вовчик Вовченко.
- Утекли.
- От халамидники!
- Зіна Бебешко та Раїска Мняю.
- Присутні.
- Хрюша Кабанюк. Хрюша Кабанюк!
- Та чую, чую.
- Колько Колючка.
- Я тут!
- Зіна Бебешко. Де наша Бебешко?
- Та ось я, ось.
- Соня Лось.
- Я.

ВЕДМЕДИК Ой, як проблем у нас багато,

До них ми звикли, що й казати!

Природа допомоги просить...

ХРЮША Але ж ми якось жили й досі?

КОСЯ І є ж такі байдужі люди!

Що ж із Землею далі буде?

КОЛЬКО Що ми залишимо онукам,

Якщо сидіти, склавши руки?

Ми їх позбавимо краси...

ХРЮША А штучні зробимо ліси,

І гори будуть синтетичні –

Недешево, але практично,

Щоб не чіплялася зараза,

Ходити будем в протигазах

(в повітрі ж буде скрізь отрута) –

То й не страшна хвороба люта!

ВІРОЧКА Ні, це жахливо! Бачите вгорі

Ви сонечко – яскраве, променисте?

КОСЯ Ні! Забруднили чорні димарі

Заводів, фабрик світле небо чисте...

МИШКО А ще автомобілі, літаки...

Вони не підлягають забороні!

КОЛЬКО Що ж подарує нам прийдешня ера?

ВІРОЧКА Чи буде ще хтось жити на Землі,

Коли на ній загине атмосфера?

ХРЮША Без атмосфери, дійсно, всім погано...

Екологом я теж, здається, стану!

СОРОКА

Кар! Тьху! СОС! СОС! Спасайте!

Усі скоріше поспішайте!

МИШКО Що ти тут так галасуєш?

Лексикон змінила свій?

Вже не кар, а сос віщуєш,

Вже туманний говір твій!

СОРОКА Сос – це значить небезпека.

В лісі вогнище горить,

Ліс рубали, гілля склали,

Й вирішили підпалить.

ЗІНА Дійсно там вогонь горить!

Кляті люди розгулялись!

СОНЯ Й наші творять чорну мить!

РАЇСКА Вовчик з Рудиком втекли,

Біду лісу принесли.

МИШКО Ось бешкетники-звірята,

Нумо, правду нам казати!

ЗІНА Щось у нашім лісі дим вже ллється густо,

Що ви натворили? Треба ліс спасать!

РУДИК Не хвилюйся, друже,

Ліс густий в нас дуже.

Ті, що ліс пиляли, гілок наскладали.

Треба прорідить, хай трішки підгорить.

РАЇСКА Що ви там вже підпалили?

ВОВЧИК Та, нічого, просто так...

Рудик вирішив прибрати, він на видумки мастак.

СОНЯ Дим уже у душу давить.

Ви вогонь не залили?

ВОВЧИК Та він скоро сам затухне.

МИШКО Затушіть мерщій!

Як вщухне, у ту мить, щоб тут були!

(Пісня)

Морозець на гілках свято намалює,

І ялинка вбралась в іграшки.

Попри все найбільше рідний ліс люблю я.

Ми з тобою, друже, залюбки!

П-в

Рідний ліс, рідний ліс зеленів і знову ріс,

Звірі й птахи, щоб тут радісно жили.

Рідний ліс, рідний ліс щастя й радість нам приніс,

- Квіти й трави, щоб буяли і цвіли.
- **РАЇСКА** Та досить нас загибеллю лякати!
В природі треба чисту воду мати...
Красиво це, корисно досить зручно.
А ні – резервуари зробим штучні!
 - **СОНЯ ЛОСЬ** Ми кажемо: «Ліси, степи, поля –
Наш дивний світ, навколишня природа!»
Але охороняти треба й води!
 - **ЗІНА** Вода не просто так речовина,
Сполука елементів – водню й кисню.
 - **СОНЯ** Це наша Ворскла, Грунь-Ташань, Десна,
Моря, ставки, джерела всі корисні.
 - **РАЇСКА** Гаразд, щоб не було отрути, бруду,
За чисту воду й я боротись буду!
СОРОКА Кар! Кар! Я тільки що літала у село.
Вже брудом ріку замело
Сперечатись досить марно!
І в кринички вигляд зблід.
ВІРОЧКА Я хотіла там напитись,
А вода така брудна,
Треба, друзі щось робити,

Бо загине там вона!

- **КОСЯ** А там річечка страждає,

Очеретом заросла.

В неї сил не вистачає,

А колись вона була

Повноводна і красива,

Вода чиста, голуба

А тепер сміття скосило,

І вона уже не та.

- **СОРОКА** Нехай всі виходять сміття вичищать,

Бо кожную хвилину не можна втрачати!

(ПІСНЯ)

Підіймайся, весь народ! Стали, ніби в хоровод! – 2р.

Ось тобі моя рука справа наша не легка. – 2р.

П-в

Ой, ти, річко-річечка, річка невеличечка.

Грунь-Ташань ріка.

Дружно всі ми станемо і тебе доглянемо –

Справа в нас така!

- **ВОВЧИК** Ви кажете: «Руйнуються ґрунти,

Людино, свою Землю захисти!»

- Ну, а навіщо? Та облиште чвари!
- Асфальт в нас всюди буде, тротуари,
На роliках кататися приємно!
- **КОЛЬКО** Такі слова ти кажеш нам даремно.
- **ВОВЧИК** А, може, й так! Навіщо ж я вагаюсь?
До лав екологів я краще приєднаюсь!
- **ХРЮША** Зникають і тварини, і рослини.
Так дуже сумно, що природа гине.
- **РУДИК** Але ж не всі! І ми їх все одно,
Хоч інколи побачимо в кіно...
- **ВІРОЧКА** Авжеж в кіно... чи в мультиках хіба...
Ні, це не просто сором, це – ганьба!
- **РУДИК** Земля, тварини, ріки, чисте небо...
Комп'ютер є – й нічого більш не треба!
Створити все це можна віртуально...
Незвичне трохи, але ідеальне!
- **КОСЯ** Твій світ... він - нереальний, бездуховний,
Він – штучний, він – несправжній, він – умовний.
- **ВІРОЧКА** Нема рослин, тварин, Земля – пустеля,
Бо з космосом ми будем наодинці...
А хто наносить шкоду?

- **РАЗОМ** Ті – злочинці!
- **РУДИК** Та ні, я не злочинець, не байдужий...

Мені природу жаль, і навіть дуже!

Переконали ви мене словами!

Пробачте! Ні, екологи, я з вами!

НА ФІНАЛ

- Всяк хоче від природи щось узяти,

І рівновага вже по швах давно тріщить!

Коли ж борги ми будем віддавати?

І чи Всевишній зможе нам
простити?

- Життя – це соло. Кожен має право

Його прожити, як поле перейти.

Та сонце, щоб щодня людей вітало,

Усі помилки маєш сам знайти

- Ось планета, яку ми зовемо Земля.

А он вербичка, зелене личко,

Яка влітається в ниті незримі,

Що все зв'язали у коло єдине

На цій планеті, що зветься Земля.

- А он сонце, що день приносить,

- Повітря нагріє, розчесе коси вербичці,
Яка влітається в ниті незримі,
Що все зв'язали в коло єдине
На цій планеті, яку ми зємо Земля.
- Подивіться - зернятко,
яке зігріте сонцем ласкавим,
що день приносить, повітря нагріває,
розчесе коси зеленій вербичці,
що росте на планеті Земля.
- Ой, мишка сіренька,
Яка зернятко з'їдає тихенько,
Яке зігріте сонцем ласкавим,
Що сіє життя на планеті Земля.
- Погляньте, погляньте - змія повзуча,
Яка впіймає мишку сіреньку,
Яка з'їдає зернятко тихенько
На щедрій планеті, яку ми зємо Земля.
- А он їжачок колючий,
Який поснідає гадом повзучим,
Що гріє на сонечку тіло блискуче,
На добрій планеті, яку ми зємо Земля.

- А я – людина, завершую коло єдине,

Яке зберегти повинна,

Щоб квітло життя невпинно

На вічній планеті, яку ми зємо Земля.

(ПІСНЯ)

Зачерпну я у долоні кришталевої води.

По траві пройду босоніж, залишу свої сліди.

Свіжий вітер заколише у колисці майбуття.

І ніколи не залишить упродовж мого життя.

П-в

Візьму з собою пісню поля,

що мати вчила з ранніх літ.

І на зорі шукати долю піду за мріями у світ.

Сценарій виступу екологічного театру

Екологічна казка «Коза і купа козенят»

(казка для учнів 1-4 класів)

Дійові особи:

- **Коза;**
- **Вовк;**
- **Троє козенят;**
- **Заєць-агроном;**
- **Ведмідь-фермер.**

(Пісня «Треба мріяти завжди»)

Хай на вулиці мороз і дощі,
Треба щоб добро було у душі.

І тоді в похмурі дні, сірі дні

Ми співаємо пісні.

Приспів:

Треба мріяти завжди, в час удач і в час біди.

Треба мріяти завжди – 3 рази

І відступлять холоди, оживуть усі сади.

Треба мріяти завжди.

Козенята

- Жила-була на полонині
в хатинці, де ростуть ялинки в ряд
одна весела й гомінка родина –
коза-матуся й купа козенят.
- Завжди у мами справ було чимало

Поля, угіддя і робота цілий рік.

- Та козенята їй допомагали,

Малі й великі разом,

Хто як міг.

(пісня кози «Журавлина доля»)

Попри мою хату журавлі летіли,

Та й пісню крилату мені залишили.

А я собі, гей, заспіваю,

Бо журливі ноти моє серце крають.

Приспів:

Я про рідну землю пісню цю співаю,

Я за неї щиро небеса благаю.

Грайте, ви трембіти,

Грайте, ви цимбали,

Хай же лине наша слава.

Коза

Як добре нам і весело живеться,

Зростає у любові дітвора

І гарно в школі вчаться, як ведеться.

- І скоро вже канікули: «Ура!»

- Та більше діла, досить розмовляти,

Роботи купа, часу не тягніть

Вже скоро стука в двері веснонька крилата,

То ж ви з насінням квітів допоможіть.

Парник закласти, щоб була розсада,

А потім в полі висадим її.

До всього треба нам зусиль докласти,

Щоб лад й достаток був у нас в сім'ї.

Та пам'ятайте, двері відчиняти не можна,

Щоб не трапилось біди.

На всі замки ретельно зачиняйтесь!

Козенята

- Але ж вони китайські, як завжди!
- Я ж на роботу мушу вже іти.

Вовк

- Нікого нема... Охо-хох! Трудно теперечки жить на світі. Ох, земелько, свята земелько! Як радісно тебе загрибати до купи, в одні руки... Приобрітав би тебе без ліку. Глянеш оком навколо – усе твоє!!!

Там болото осушу, там ліс викорчую і побудую розважальний центр. А там, на полі, хімікатів внесу багато, щоб з невеликого кляпця та побільше центнерів взяти.

Так ота ж клята коза... Не хоче земелькою по-доброму ділитись.

Треба хитрість тут прикласти –

Козенят отих покрасти –

І ніде не дінеться вона!

Хто ж це там такий гарненький,

Смаковитий, солоденький.

Ой, ну просто щелепи звело.

От якби мені до хати на годину завітати,

Знаю, диво статися б могло.

Чебуреки, буженина, пиріжки і солонина,

Шашличок свіженький на мангал.

Я б довів усе до діла

Треба, щоб вони відкрили.

Я в цих справах професіонал!

- Нумо хутко відчиняйте,

Мамку рідную пускайте

Я замерзла, хочеться води!

Козенята

- Зовсім ти не наша мама.
- І співаєш ти погано.
- Йди собі подалі від біди!
- Йди собі, лихий вовчисько!
- Бо не впустимо, хоч трісни!

Вовк

От морока ці козли
 Розумніші ніж були.
 Та здаватися не гоже.
 Тут рішучість допоможе.
 Як же бути, що робить,
 Як мені їх обдурить?
 І земельку дорогеньку
 Мудро-мудро і хитренько
 В свої руки захопить.
 До Лисиці-модельєрки прийдеться іти.
 В неї мудра голова, знайде вмить усі слова.

(Лисиця співає)

Я Лисиця – гарна молодиця.
 Стильно одягаю і усіх взуваю.
 Чи клієнт товстенький,
 А чи він худенький –
 Вмить прикид змайструю,
 Одягну і взую.

Приспів:

Є такий у мене гріх –
 Я хитріша за усіх.
 Розумніша і гарніша,
 Але все ж таки хитріша.

Вовк

Добрий день у вашій хаті.

Ви усім клієнтам раді ?

Лисиця

Що хотів? Кажі вже, не тягни.

Вовк

Хочу сукню, черевички,

Довгі вії і косічки –

Хочу бути в образі кози.

Лисиця

Без проблем. Одне питання.

Маєш мани у кармані?

Як не маєш, то іди собі, іди.

Вовк

Все віддам я свіжим м'ясом.

Знаю ти на м'ясо ласий.

Слово честі, все віддам тобі.

Лисиця

Скільки їх живе в хатинці?

Хочу рівно половину!

Вовк

Все як скажеш, тільки помагай!

(одягають вовка, звучить весела мелодія)

Можна йти на діло сміло,

Головне – прикид не хилий.

Повернуся, ти мене чекай!

Лисиця

Все, що треба зрозуміло.

Справді м'яса захотілось.

Добре, йди уже, бувай!

Вовк

Ох і покажу, як треба хазяйнувать. Всю землю навкруги захоплю в свої руки. Їдеш день – чия земля? Вовкова! Їдеш два – чия земля? Вовкова! Їдеш три – чия земля? Вовкова! Диханіє спирає. Земля в моїх руках буде стогнать!

Нумо, дітки, відчиніть! Рідну матінку впустіть.

Я несучу капустяний пиріг,

Моркву, яблука і квас,

Молочко усе для вас.

Козенята

- О, я бачу вовчий хвіст!
- Що ти, вовче нам приніс?
- Чом свого хвоста не заховав?
- Думає зовсім ми малі.
- Геть іди, вовчисько злий!
- Не на тих, дурнику напав!

(козенята співають пісню)

Дуже важко пригадати,

А ще важче зрозуміть

В казці бідні козенята

В ліс боялися ходять.

То лисиця їх помітить,

То вовчисько нападе.

Від жорстокості у світі не сховатися ніде!

Ми спортивні і кмітливі:

Йога, самба, карате.

Хай там сонце, хай там злива,

А зарядка – то святе.

Ми маленьких захищаєм,

Ображати не дамо.

Назавжди запам'ятають

Ті, хто в серці мають зло.

Приспів:

Треба назавжди забути

Стежку, звірі люті.

Ваші білі зуби не гостріть.

Треба назавжди забути

Стежку, звірі люті.

Краще нашу хату нишком обминіть.

Не боятись, не ховатись,

До останнього триматись,

Захищатися ми мусимо самі.

Не стогнати, не жалітись,

Дружно ворога зустріти.

Ви повірте – це зумієм ми!

Вовк

Як же бути, що робить?

Як мені їх обдурить?

О, піду я до кози!

Розпитаю, що і як –

Я ж розумний – не дурак!

(приходить до Кози, вона пореється на городі і співає)

На городі я садила, садила, садила.

Всі рослиночки полила, полила, полила.

Ось капуста, а ось морквина,

Огірочок, часничок.

І картоплинка, і цибулинка,

Червоненький бурячок.

Вовк

Я прийшов, щоб вам сказати,
Вмію гарно працювати,
Вмію чудеса творить.
Землепашець я від Бога,
Та в житті складна дорога.
Без роботи в світі важко жить.

Коза

Ну, давайте, покажіть,
Що ви вмієте робить?

Вовк

Агроном і землемір, огородник вдалий.
На всі руки я мастак, все зроблю на славу!

Коза

Ох і вовче, ох і брате!
Гарно вмієш ти брехати.
Кепські справи знаю я твої давно!
Землю всю кругом згрібаєш,
В свої руки забираєш
І з земелькою ти тільки чиниш зло.
Ти виснажуєш, плюндруєш,
Всі ґрунти навкруг руйнуєш,
А вона ж, свята лиш здатна на добро!

Вовк

Ви чарівні, ви прекрасні,
І говорите ви класно.
Закохався, інших слів нема!

Коза

Що ви, я коза заміжня.
То ж слова такі облиште.

Не втрачайте часу ви дарма.

Вовк

Що, не хочеш по-доброму землю віддати, клята Коза? З'їм тебе, з'їм твоїх козенят і земелька буде моєю! Схочу – гербіцидів купу внесу, схочу – міндобрив вагон вивезу! Ну, стережись, кляте створіння!!!

Коза

Звірі лісові, рятуйте!

Діточки, сюди прямуйте!

Козенята

Давайте станемо у ряд,

Щоб матусю врятувати!

Вовк

Я у шоці, це ж маразм – не бояться кози нас!

Ведмідь

Що тут за переполох?

Шум такий, що я оглух!

Заєць

Ну, кажіть, чого кричали?

Може, щось у когось вкрали?

Коза

Ой, допоможіть рішити,

Як тепер у світі жити.

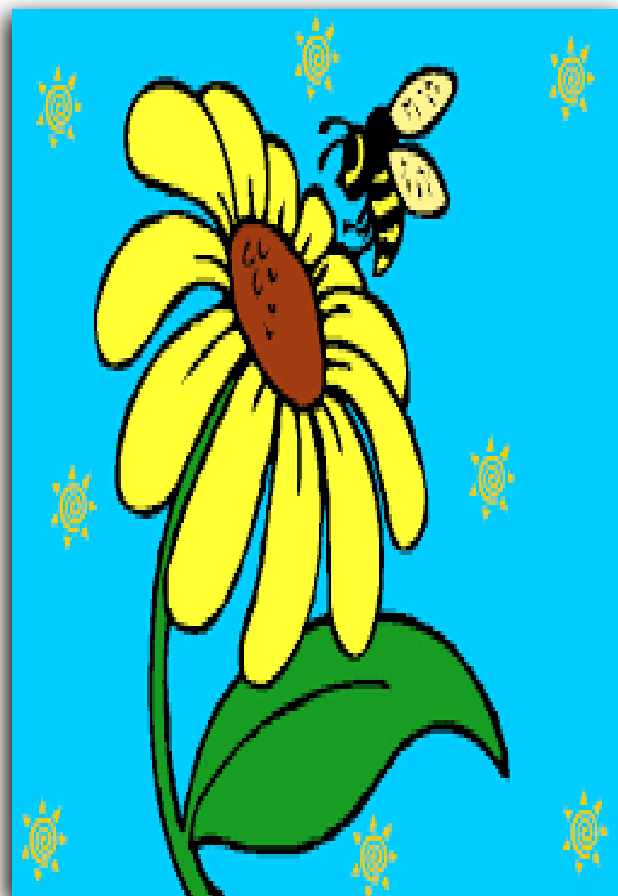
Від Вовка як захистити

Рідну матінку –земельку

Й діток моїх дорогеньких?

Вовк

А ви ізвідки, прошу гречно.

Якщо, звичайно, не секрет?

Де живете, в селі чи в місті?

І по чому спеціалісти?

Ведмідь

Ти той, хто землю обновляє,

Хто сушить твані й болота?

Робота в тебе не проста...

Заєць

Ось недавно на городі

Вирвав із землі морквину,

Ще й зелену капустину.

Захворіла вся сім'я

Син і донечка моя,

Бо нітрати й пестициди

Нам вкорочують життя.

Ведмідь

А ми з дружиною медком недавно пригощались.

З полів отих, що лиходієві оцьому ось дістались.

Рідна матінко моя, що знайшов у меді я!

Менделєєва таблицю з'їла вся моя сім'я!

Вовк

От чудак!

Я перетворюю природу,

Земля повинна хліб родити.

Невдовзі час такий настане,

Що буде тісно на землі.

Землю треба підкорить –

І в світі краще стане жить.

Ведмідь

А мо природа всім на кару,

Наїзд пошле нас на Сахару...

Вовк

Ти, діду, бачу консерватор,

А я - новатор, я - новатор!

Заєць

Мели, мели. Немає доброї мітли

На тебе, бісів самозванцю!

Вовк

Та ти, Косий, видать поет!!

А мо професор всіх наук?

Заєць

Та ні, я просто самоук...

Вовк

Видать тебе життя навчило,
Пройшов хороший інститут.
Але , напевне, без диплома.

Ведмідь

Знання і сила всім потрібні,
Зника відсталість, темнота.
Хоч дехто ходить і з дипломом,
А під кашкетом – пустота!

Вовк

Ти це ж на кого натякаєш?

Ведмідь

Та ти від мене краще знаєш.
Серед освічених живеш,
По всьому вибився у люди...
Такий міністром скоро будеш...

Коза

Ти краще всім нам розкажи,
Як знищуєш святу природу,
Як риєш землю, де треба й не треба

І скоро вже підкориш небо?

Вовк

Така у мене, знать, рука,
Щоб землю всю перекопати,
Скарби у надрах відшукати.

Заєць

То ти, напевне, власну душу
Давно запродав сатані.

Ведмідь

Чого затіпавсь з переляку?
По морді бачу – вурдалака!

Заєць

Чого насуплений, понурий?
Не думай, що усе це гра.
Настала і для тебе пора відповідати!

Коза

Клянусь я небом і житами,
Ромашками і васильками.
Він зіпсував степи і доли,
І світ хотів він обездолить.

Заєць

І вів себе ти недостойно.

В житті ти роль ганебну грав.

Природу ти не шанував!

Коза

Народ – він трудиться на полі,

він плавить сталь, міста будує.

В народі є своя краса,

Й любов до всього до живого –

до ясних зір і тихих вод.

Ото народ!

Вовк

Так, винен я, прошу прощення.

Можливо, я не чесно жив,

І справи кепські я робив.

Готовий я прийняти кару.

Гріхи спокутувать свої.

Ведмідь

Того, хто рив повсюди землю,

Її отруював, ганьбив –

Сухим хай дубом над рікою

Стоїть, не знаючи спокою!

Козеня

Нехай так буде.

В сухого дуба обернуть!

Козеня

В сухого дуба!

Нехай так буде!

Ведмідь

Перевертня, що прикидався

І жив неправдою й злобою,

Своїми вчинками і мстою,

Ганьбив і чесний, й добрий люд.

Ми покараємо, як треба!

Козенята

- І свідок нам земля і небо!
- Так було, є і завжди буде! За це всі ми і чесні люди!

Фінальна сцена

- Чого ми всі такі жорстокі?
Ще й злішаємо з кожним днем.
- І, загубивши власний спокій,
Спокою іншим не даєм!
- Душа з начинкою лихою

Втрачає людяне тепло.

- Ніяк не стане добротою

Зло перемножене на зло!

- Хіба ми будемо багатші,

Коли розпустим люті дим?

- Хай краще серце вже заплаче,

Ніж в грудях стане кам'яним!

- Іду навстріч – тож посміхніться!

І я всміхнуся, мов дитя.

Ні, ще не висохла криниця –

Людська криниця співчуття!

- Бути людиною – не дуже просто!

- Бути людиною – геройство в наші дні!

- Устати й крикнути з трибуни, із помсту:

Разом - О, люди, залишайтеся людьми!

Використані джерела

1. Земля – це дивна казка незбагненна...- Х. : Вид. Е45 група «Основа», 2015. – 128 с. – (Серія «Виховна робота»);
2. Виховні заходи з екології / упоряд. : Л. Шелестова, Н. Чиренко, Н. Чернякова. – К. : Шк. світ, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»);
3. Сценарії екологічних заходів. – Х. : Вид. група «Основа», 2006. – 368 с.;
4. Години спілкування. 6 клас / упоряд. М. О. Володарська. – Х. : Видво «Ранок», 2011. – 178 с. – (Кланий керівник);
5. Тематичні класні години. Морально-етичне та естетичне виховання. 5-11 класи. 2-ге вид. – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 159. (1) с. – (Серія «Класний керівник»);
6. Години спілкування. 9-11 класи / Укладач В. М. Андреева. – Х. : Вид. група «Основа», 2014. – 128 с. – (Серія «Класний керівник»);
7. Наталія Май. Комплект для дітей та молоді. «Найрідніша Україна» - П. : Наталія Май, 2016. – 56 с.;
8. Українка Леся. Драматичні твори: Для серед. та ст. шкільн. в. – К. : Веселка, 1982. – 357 с., іл. – (Сер. «Шкільн. б-ка»);
9. І. Карпенко – карий / І. К. Тобілевич/ П'єси : К. : Видавництво «Молодь», 1965;
10. Казки народів світу: Зб. казок: Для мол. шк. віку / Упоряд. І. Г. Сидоренко та В. І. Романця. – 3 - /Шк-те вид. – К.: Веселка. 1993. – 431 с.: / Шк. б-ка/;
11. Іван Цюпа «Зачарованої ночі»;
12. Іван Цюпа «Терпка живиця»;

«Ми гадаєм, що Земля – це і є Казка!»

Засобами дитячої творчості – піснею, віршем сприяти усвідомленню більшої відповідальності людей за екологічні проблеми нашої планети!

«Жити щасливо і жити у злагоді з природою – одне й те саме»

Сенека

